

INFORMACJA DLA SYGNALISTÓW

(art. 48 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów)

Sygnalista – osoba dokonująca zgłoszenia w kontekście związanym z pracą. Jeśli uzyskali Państwo informację o naruszeniu prawa w kontekście związanym z pracą możesz dokonać zgłoszenia naruszenia prawa. Kontekst związany z pracą ma np. pracownik, osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, stażysta, praktykant, funkcjonariusz, osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy.

Warunki objęcia sygnalisty ochroną:

Sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.

Warunki objęcia ochroną sygnalisty dokonującego ujawnienia publicznego określa art. 51 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.

Zgłoszenie może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze. Zakazuje się świadomego składania fałszywych zgłoszeń. Osoba dokonująca zgłoszenia wiedząc, że do naruszenia prawa nie doszło (tzw. zgłoszenie w złej wierze) podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.

Zakres przedmiotowy dokonywanego zgłoszenia:

Przedmiotem zgłoszenia mogą być informacje o naruszeniu prawa, polegające na działaniu lub zaniechaniu niezgodnym z prawem lub mające na celu obejście prawa, dotyczące:

- 1) korupcji;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) usług, produktów i rynków finansowych;
- 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 6) bezpieczeństwa transportu;
- 7) ochrony środowiska;
- 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
- 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 11) zdrowia publicznego;
- 12) ochrony konsumentów;
- 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
- 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
- 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskaz. w pkt.1-16.

Procedura zgłoszeń zewnętrznych

Organ publiczny przyjmujący zgłoszenie: Zarząd Powiatu Kartuskiego

Osoba przyjmująca zgłoszenia: Pełnomocnik ds. ochrony sygnalistów - Michalina Treder

Zgłoszenia zewnętrzne przyjmowane są w następujący sposób:

1) pisemnie lub głosowo z wykorzystaniem teleinformatycznego kanału zgłoszeniowego Whistleblower Formalize, zwanego dalej kanałem zgłoszeniowym, dostępnego w sieci Internet pod linkiem:

<https://whistleblowersoftware.com/secure/zewnetrzny-ZarządPowiatu>

2) pisemnie, w drodze korespondencji listowej na adres:
Starostwo Powiatowe w Kartuzach ul. Dworcowa 1, 83- 300 Kartuzy z dodatkową wewnętrzną kopertą, wewnątrz której znajduje się pisemne zgłoszenie z dopiskiem o treści: „sygnalista, nie otwierać”. Po rejestracji pismo bez otwarcia wewnętrznej koperty przekazuje się do Pełnomocnika.

Sygnalista nie może przekazać zgłoszenia anonimowo.

W przypadku, gdy zgłoszenie dokonywane jest anonimowo pozostawia się je bez rozpatrzenia.

Na wniosek sygnalisty zgłoszenie ustne może być dokonane podczas bezpośredniego spotkania zorganizowanego w terminie do 14 dni od dnia otrzymania takiego wniosku. W takim przypadku zgłoszenie jest dokumentowane w formie protokołu spotkania, odtwarzającego jego dokładny przebieg przygotowanego przez Pełnomocnika, a także za zgodą sygnalisty nagrania rozmowy.

Formularz zgłoszeń zewnętrznych dla organu publicznego – Zarząd Powiatu Kartuskiego:

<https://whistleblowersoftware.com/secure/zewnetrzny-ZarządPowiatu>

Tryb postępowania mając zastosowanie w przypadku zgłoszenia zewnętrznego:

Zgłoszenia naruszeń prawa są przyjmowane i weryfikowane przez Pełnomocnika ds. ochrony sygnalistów w zakresie wiarygodności zgłoszenia oraz jego odpowiedzialności za rozpatrzenie zgłoszenia i przeprowadzanie działań następczych.

W ramach postępowania, organ może zwrócić się do sygnalisty o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, jakie mogą być w posiadaniu sygnalisty. Jeżeli sygnalista sprzeciwia się przesłaniu żądanych wyjaśnień lub dodatkowych informacji lub ich przesłanie może zagrozić ochronie poufności jego tożsamości, organ odstępuje od żądania wyjaśnień lub dodatkowych informacji.

Jeżeli zgłoszenie zostanie uznane za uzasadnione i dotyczy naruszenia prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania organu, organ podejmie dalsze kroki w celu zbadania sprawy i naprawienia naruszenia prawa.

W uzasadnionych przypadkach, w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego organ może przekazać zgłoszenie:

- - jednostkom organizacyjnym podległym lub nadzorowanym;
- - innej jednostce organizacyjnej, której powierzono zadania w drodze porozumienia.

W przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania organu, organ przekazuje je niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.

Organ może nie podjąć działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu, dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia lub zgłoszenia od innego Sygnalisty, nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszenia prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem

tego naruszenia. Organ poinformuje osobę dokonującą zgłoszenia o takim odstępieniu. W razie kolejnego zgłoszenia – organ pozostawi je bez rozpoznania oraz informacji zwrotnej.

Organ – jeżeli przewidują to przepisy odrębne, bez zbędnej zwłoki przekazuje właściwym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii Europejskiej informacje zawarte w zgłoszeniu w celu prowadzenia działań następczych w trybie stosowanym przez te instytucje, organy lub jednostki.

Termin przekazania informacji zwrotnej oraz rodzaj i zawartość takiej informacji:

1. Organ potwierdzi przyjęcie zgłoszenia na podany adres kontaktowy. Informacje zostaną przekazane niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przyjęcia zgłoszenia, o ile organ nie otrzymał sprzeciwu na wysłanie potwierdzenia.
2. Informacji o przyjęciu zgłoszenia Organ nie przekaze, jeżeli będzie miał uzasadnione podstawy sądzić, że takie działanie zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty.
3. Jeżeli wstępna weryfikacja wykaże, że zgłoszenie nie dotyczy naruszenia prawa, organ poinformuje osobę dokonującą zgłoszenie o odstępieniu od jego rozpatrywania oraz przyczynie odstępienia. Organ może w takim przypadku przekazać informację o trybie przewidzianym w przepisach odrębnych do rozpoznania zgłoszenia.
4. Organ poinformuje sygnalistę o przekazaniu zgłoszenia do innego organu publicznego, jeżeli wstępna weryfikacja wykaże, że zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania organu.
5. Organ przekaze sygnaliście informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia.
6. Organ poinformuje sygnalistę, jeżeli odstąpi od podjęcia działań następczych, podając uzasadnienie odstępienia.
7. Organ poinformuje również Sygnalistę o ostatecznym wyniku działań następczych realizowanych na skutek zgłoszenia.

Zasady poufności mające zastosowanie do zgłoszeń zewnętrznych:

1. Procedura przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz związane z przyjmowaniem zgłoszeń przetwarzanie danych osobowych uniemożliwiają uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem nieupoważnionym osobom i zapewniają ochronę poufności tożsamości sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie.
2. Pełnomocnik jest obowiązany do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskał w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywał tę pracę.
3. Jeżeli zgłoszenie zewnętrzne zostało przyjęte przez nieupoważnionego pracownika Starostwa Powiatowego w Kartuzach, pracownik ten jest obowiązany do nieujawniania informacji mogących skutkować ustaleniem tożsamości sygnalisty lub osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz niezwłocznego przekazania zgłoszenia Pełnomocnikowi – bez wprowadzania zmian w tym zgłoszeniu. Przepis ten stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy zgłoszenie zewnętrzne otrzymano za pośrednictwem innych środków komunikacji niż przyjęte zgodnie z procedurą zgłoszeń zewnętrznych.

Charakter działań następczych podejmowanych w związku ze zgłoszeniem zewnętrznym:

W celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, Organ publiczny podejmie działania następcze w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych.

Środki ochrony prawnej i procedury służące ochronie przed działaniami odwetowymi

1. Sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów, od chwili dokonania zgłoszenia.

Ochrona sygnalistów jest zapewniona poprzez:

- ochronę tożsamości, chyba że organ otrzyma od sygnalisty wyraźną zgodę na ujawnienie danych;
 - zapewnienie ochrony poufności tożsamości innych osób, jeżeli zgłoszenie dotyczy także ich;
 - udział w procesie rozpatrywania zgłoszenia bezstronnych osób, które zostały zobligowane do zachowania poufności, także po ustaniu stosunku pracy lub zakończeniu współpracy;
 - zapewnienie, że dostęp do danych sygnalisty oraz dokumentacji związanej ze zgłoszeniem, będą miały tylko uprawnione osoby;
 - ochronę przed działaniami odwetowymi, w tym groźbami przed takimi działaniami, w związku z dokonaniem zgłoszenia.
2. Na żądanie sygnalisty organ wyda w terminie miesiąca od jego otrzymania, zaświadczenie potwierdzające, że sygnalista podlega ochronie przed działaniami odwetowymi przewidzianej w ustawie z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.
 3. W przypadku podjęcia wobec sygnalisty działań odwetowych, sygnalista ma prawo do odszkodowania (w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszane do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego) lub prawo do zadośćuczynienia.

Dostępność poufnej porady

Jeśli chcą Państwo dokonać zgłoszenia naruszenia prawa mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (art. 41 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej).

Link do informacji o NPP w Powiecie Kartuskim

<https://bip.kartuskipowiat.pl/artukul/62/835/nieodplatna-pomoc-prawna-i-nieodplatne-poradnictwo-obywatelskie>

11. Dane kontaktowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Zgodnie z ustawą o ochronie sygnalistów zgłoszenia zewnętrznego można dokonać do Rzecznika Praw Obywatelskich, z którym można skontaktować się za pośrednictwem Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, adres Aleja Solidarności 77, 00-090 Warszawa, tel. centrala (+ 48) 22 55 17 700, faks (+ 48) 22 827 64 53,

e-mail: biurorzecznika@brpo.gov.pl